

KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA
PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN

PANDUAN PEMANTAUAN KLINIKAL

Julai 2022

Penasihat
Dr. Noormi binti Othman

Pengerusi
Dr. Fauziah binti Ahmad

Editor
Dr. Sheila Rani a/p Ramalingam
Dr. Norhazimah binti Khairuddin

PANDUAN PEMANTAUAN KLINIKAL

Edisi Pertama 2022

No. Siri Penerbitan KKM : MOH/K/GIG/7-2022(GU)

Hak cipta terpelihara, tiada bahagian dari terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan dalam apa jua bentuk mekanikal atau elektronik kecuali setelah mendapat kebenaran penerbit.

Diterbitkan oleh,
Program Kesihatan Pergigian
Kementerian Kesihatan Malaysia
Aras 5, Blok E10, Kompleks E, Presint 1,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62590 Putrajaya.

Telefon: 603-8883 4215
Faks: 03-8888 6133
E-mel: ohd@moh.gov.my
Laman web: <http://ohd.moh.gov.my>
Facebook: www.facebook.com/pergigiankkm

PRAKATA

**PENGARAH KANAN (KESIHATAN PERGIGIAN)
KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA**

Program Kesihatan Pergigian, Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) telah mengambil pelbagai inisiatif untuk meningkatkan tahap keselamatan serta kualiti penyampaian penjagaan kesihatan pergigian sebagai usaha dalam memenuhi permintaan masyarakat.

Pemantauan kualiti dalam aspek klinikal amatlah penting bagi memastikan pesakit mendapat perkhidmatan penjagaan kesihatan pergigian dengan standard dan kualiti yang tinggi. Pemantauan klinikal adalah berasaskan bukti pengetahuan profesional. Ia amatlah kritikal bagi menyumbang kepada pencapaian Liputan Kesihatan Sejagat (*Universal Health Coverage*).

Sehubungan itu, profesional pergigian perlulah diberikan masa yang mencukupi untuk menjalankan pemantauan klinikal. Buku Panduan Pemantauan Klinikal ini diterbitkan bagi menyeragamkan pelaksanaan pemantauan klinikal di fasiliti pergigian di bawah seliaan KKM supaya lebih efektif dan sistematik. Pelaksanaan ini melibatkan perkhidmatan pergigian primer dan perkhidmatan pergigian inkremental sekolah. Ia meliputi dua aspek klinikal iaitu 1) ketepatan rekod pesakit dan pengurusan kad rawatan yang efisien; serta 2) penyampaian dan kesempurnaan rawatan.

Tahniah dan syabas diucapkan kepada Pengarah Bahagian Amalan dan Perkembangan Kesihatan Pergigian dan semua ahli jawatankuasa yang telah bertungkus-lumus menghasilkan buku panduan ini, serta semua pihak yang telah memberi sumbangan secara tidak langsung sehingga terhasilnya panduan ini.

Semoga perkhidmatan penjagaan kesihatan pergigian klinikal yang disampaikan oleh anggota pergigian kepada pesakit adalah selamat dan mengikut prosedur demi mencapai kesihatan mulut yang optimum sekaligus meningkatkan kualiti hidup rakyat Malaysia.

Dr. Noormi binti Othman

KANDUNGAN

BIL	PERKARA	MUKA SURAT
i	Prakata	2
ii	Kandungan	3
iii	Singkatan	4
1.0	Latar Belakang	5
2.0	Objektif	6
	2.1 Umum	6
	2.2 Khusus	6
3.0	Terminologi	6
4.0	Metodologi	7
5.0	Alat Kajian	7
6.0	Arahan Kerja	7
7.0	Analisa Data	10
8.0	Jawatankuasa Pemantauan Klinikal	11
	8.1 Peringkat Kebangsaan	11
	8.2 Peringkat Negeri	11
	8.3 Peringkat Daerah	11
9.0	Pelaporan	12
	9.1 Format Laporan Pemantauan Klinikal Peringkat Daerah	13
	9.2 Format Laporan Pemantauan Klinikal Peringkat Negeri	15
	9.3 Format Laporan Pemantauan Klinikal Peringkat Kebangsaan	16
10.0	Carta Alir	17
11.0	Rujukan	18
12.0	Lampiran	19
	Lampiran A : Borang Pemantauan Klinikal (Ketepatan Rekod & Pengurusan Kad Rawatan)	19
	Lampiran B : Borang Pemantauan Klinikal (Penyampaian & Kesempurnaan Rawatan)	20
	Lampiran C1 : Laporan Pemantauan Klinikal	21
	Lampiran C2 : Laporan Pencapaian Liputan Pemantauan Klinikal	22
	Lampiran E : Borang Pencartaan Kalibrasi MMI & GIS	23
13.0	Penghargaan	24

SINGKATAN

BIL	SINGKATAN	DESKRIPSI
1	MMI	<i>Modified MOH International Caries Detection and Assessment System</i>
2	GIS	<i>Gingival Index for Schoolchildren</i>
3	BPE	<i>Basic Periodontal Examination</i>
4	KP	Klinik Pergigian
5	PP	Pegawai Pergigian
6	JP	Juruterapi Pergigian
7	PPLK	Pegawai Pergigian Lantikan Kontrak
8	JPLB	Juruterapi Pergigian Lantikan Baharu
9	PPP	Pembantu Pembedahan Pergigian
10	PPK	Pembantu Perawatan Kesihatan
11	PN	Penyelaras Negeri
12	PD	Penyelaras Daerah
13	TPKN(G)	Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian)
14	PPD	Pegawai Pergigian Daerah / Kawasan / Bahagian
15	PPYM	Pegawai Pergigian Yang Menjaga
16	PJP	Penyelia Juruterapi Pergigian
17	JPK	Juruterapi Pergigian Kanan
18	MBK	Mulut Bebas Karies
19	BK	Bebas Karies
20	MBG	Mulut Bebas Gingivitis
21	TPR	Tidak Perlu Rawatan
22	TSL	<i>Tooth Surface Loss</i>
23	dft	<i>decayed and filled teeth</i> (gigi susu)
24	DMFT	<i>Decayed, Missing and Filled Teeth</i> (gigi kekal)
25	PRR	<i>Preventive Resin Restoration</i>
26	FV	<i>Fluoride Varnish</i>
27	FS	<i>Fissure Sealant</i>
28	LA	<i>Local Anaesthesia</i>
29	OHI	<i>Oral Hygiene Instruction</i>
30	OHE	<i>Oral Health Education</i>

1.0 LATAR BELAKANG

Perkhidmatan pergigian yang disampaikan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) meliputi promosi kesihatan pergigian, rawatan pencegahan dan rawatan klinikal. Setiap rawatan yang diberikan kepada pesakit akan direkodkan sebagai laporan hasil kerja bagi tujuan pemantauan prestasi status kesihatan pergigian masyarakat. Rawatan pergigian ini disampaikan oleh perawat yang terdiri daripada Pegawai Pergigian (PP) dan Juruterapi Pergigian (JP) yang dibantu oleh Pembantu Pembedahan Pergigian (PPP) dan Pembantu Perawatan Kesihatan (PPK)¹. Dalam usaha KKM meningkatkan kemahiran perawat, semua PP yang menjalankan tugas klinikal di perkhidmatan pergigian primer termasuk perkhidmatan inkremental sekolah perlu menjalani 2 proses kalibrasi iaitu pengesanan dan pencartaan karies (*Modified MOH International Caries Detection and Assessment System - MMI*) dan gingivitis (*Gingival Index for Schoolchildren - GIS*) serta menghadiri kursus bagi pemeriksaan asas periodontium (*Basic Periodontal Examination - BPE*). Manakala bagi semua JP, mereka hanya perlu menjalani 2 proses kalibrasi iaitu pengesanan dan pencartaan karies (MMI) serta gingivitis (GIS) sahaja.

Kad rawatan LP8 adalah dokumen penting yang digunakan untuk merekod maklumat peribadi pesakit yang merangkumi sejarah perubatan dan pergigian, penilaian risiko karies, pemeriksaan dan rawatan klinikal pergigian serta disimpan sebagai rujukan bagi rawatan janji temu seterusnya. Selain itu, ia juga menjadi rujukan untuk memantau kesihatan pergigian pesakit, membuat laporan perubatan, dijadikan bukti kes-kes mahkamah dan semasa pengendalian kes pergigian forensik.² Oleh itu, ketepatan data yang direkod dalam kad rawatan LP8 adalah sangat penting.

Data perkhidmatan pergigian yang tercatat pada kad rawatan LP8 dikumpul setiap tahun bagi menganalisa status semasa dan trend penyakit pergigian. Penelitian terhadap data retrospektif menunjukkan ketidakselarasan pada data pencapaian setiap tahun. Contohnya, jumlah kes selesai pada sesuatu tahun bagi sesuatu kohort sepatutnya akan menggambarkan jumlah kes 'Tidak Perlu Rawatan' (TPR) pada tahun berikutnya bagi kohort yang sama. Namun diperhatikan data menunjukkan pencapaian yang tidak selari dengan hasil kerja yang telah direkodkan pada tahun sebelumnya. Keberkesanan setiap inisiatif atau program yang dijalankan tidak dapat dinilai disebabkan terdapat ketidakselarasan data pencapaian bagi penyampaian perkhidmatan tertentu.

Selain daripada itu, terdapat juga pelaporan insiden dan aduan yang berkisar tentang kecuai dan kesilapan perawat semasa penyampaian rawatan. Daripada dapatan di atas, boleh dirumuskan dua aspek klinikal yang perlu dipantau iaitu pengurusan kad rawatan dan penyampaian rawatan.

Dokumen ini adalah sebagai panduan bagi menjalankan pemantauan terhadap rawatan pergigian yang disampaikan di perkhidmatan pergigian primer dan perkhidmatan inkremental sekolah. Ini adalah sejajar dengan matlamat Program Kesihatan Pergigian (PKP) untuk memastikan perkhidmatan pergigian klinikal yang diberikan oleh anggota pergigian adalah selamat dan mengikut prosedur demi mencapai kesihatan mulut yang optimum sekaligus meningkatkan kualiti hidup rakyat Malaysia.

2.0 OBJEKTIF

2.1 Umum

Memastikan kualiti penyampaian perkhidmatan pergigian primer dan perkhidmatan pergigian inkremental sekolah berada di tahap optimum.

2.2 Khusus

2.2.1 Memastikan ketepatan rekod dan pengurusan kad rawatan mematuhi arahan.

2.2.2 Memastikan penyampaian dan kesempurnaan rawatan yang diberi berpandukan pelan rawatan yang tepat.

3.0 TERMINOLOGI

Berikut merupakan terminologi yang digunakan bagi pemantauan klinikal :

Bil.	Terminologi	Deskripsi
1	Perawat	Pegawai Pergigian dan Juruterapi Pergigian yang menyampaikan perkhidmatan pergigian
2	Pegawai Pergigian Lantikan Kontrak	Pegawai Pergigian baharu yang dilantik secara kontrak
3	Juruterapi Pergigian Lantikan Baharu	Juruterapi Pergigian dengan tempoh perkhidmatan kurang daripada setahun
4	Kad rawatan	L.P.8 - 1 Pin.8/2019 dan L.P.8 – 2 Pin.8/2019 ²
5	Auditor	Pegawai Pergigian yang memenuhi kriteria berikut : 1.Kalibrasi MMI (<i>inter</i>) : <i>Kappa Score</i> ≥ 0.7 2.Kalibrasi GIS (<i>inter</i>) : <i>Percentage agreement</i> $\geq 75\%$ ^{3,4} 3.Menghadiri kursus <i>Training of Trainers</i> (TOT) BPE • Dilantik oleh PPD / TPKN(G) – Sah selama 4 tahun • Memantau semua kategori jawatan perawat Juruterapi Pergigian yang memenuhi kriteria berikut : 1. Kalibrasi MMI (<i>inter</i>) : <i>Kappa Score</i> ≥ 0.7 2. Kalibrasi GIS (<i>inter</i>) : <i>Percentage agreement</i> $\geq 75\%$ ^{3,4} • Dilantik oleh PPD / TPKN(G) – Sah selama 4 tahun • Memantau JP dan JPLB
6	Penyelaras Negeri	Dilantik oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian) sebagai koordinator aktiviti di peringkat negeri
7	Penyelaras Daerah	Dilantik oleh Pegawai Pergigian Daerah sebagai koordinator aktiviti di peringkat daerah / kawasan / bahagian
8	Kompeten	Cekap, layak, dapat menjalankan tugas dengan sempurna, serta berhak (berkuasa) melakukan atau memutuskan sesuatu. ⁵

*Formula pengiraan *Percentage Agreement* dan *Kappa score* disediakan pada *soft copy* borang berkaitan pemantauan klinikal dalam format *Microsoft Excel*.

4.0 METODOLOGI

Berikut merupakan metodologi bagi pemantauan klinikal :

- 4.1 **Jenis pemantauan :** Klinikal (Proses dan Pematuhan)
- 4.2 **Kaedah pemantauan :** *Cross Audit* antara daerah / antara klinik dalam daerah
- 4.3 **Tempoh pemantauan :** Satu tahun
- 4.4 **Jumlah sampel :** Sekurang-kurangnya 1/4 daripada jumlah perawat di klinik
- 4.5 **Kadar kepatuhan**
 - 4.5.1 Bahagian A : Ketepatan rekod dan pengurusan kad rawatan : $\geq 95\%$
 - 4.5.2 Bahagian B : Penyampaian dan kesempurnaan rawatan : $\geq 85\%$
- 4.6 **Lokasi :** Klinik Pergigian Primer & Klinik Pergigian Sekolah

5.0 ALAT KAJIAN

Berikut merupakan senarai alat kajian yang digunakan bagi pemantauan klinikal :

- 5.1 **Kad rawatan pergigian**
 - 5.1.1 L.P.8 - 1 (Pin. 8/2019) - hijau
 - 5.1.2 L.P.8 - 2 (Pin. 8/2019) - merah
- 5.2 **Borang Pemantauan Klinikal**
 - 5.2.1 Lampiran A - Borang Pemantauan Klinikal (Ketepatan Rekod dan Pengurusan Kad Rawatan)
 - 5.2.2 Lampiran B - Borang Pemantauan Klinikal (Penyampaian dan Kesempurnaan Rawatan)
- 5.3 **Sistem Pengurusan Maklumat Kesihatan**
 - 5.3.1 PG 307 (Pind. 1/13) - Pendaftaran, Kenyataan Permulaan dan Akhir Rawatan Pergigian Inkremental

6.0 ARAHAN KERJA

Dalam memastikan pelaksanaan pemantauan klinikal ini berjalan dengan lancar, semua anggota yang terlibat perlu memahami peranan dan tanggungjawab masing - masing seperti yang diperincikan dalam arahan kerja pemantauan klinikal (**Jadual 1**) dan carta alir pemantauan klinikal (**rujuk 10.0**).

6.1 ARAHAN KERJA PEMANTAUAN KLINIKAL (JADUAL 1)

TANGGUNGJAWAB	TINDAKAN
1. PERANCANGAN PEMANTAUAN KLINIKAL	
PPD	Lantik PP dan JP mengikut kriteria pemilihan auditor (rujuk 3.0) Memastikan dilaksanakan pemantauan klinikal terhadap perawat yang menyampaikan perkhidmatan pergigian primer dan / atau inkremental sekolah, satu kali setiap empat tahun bagi setiap perawat. Pemantauan klinikal (ulangan) perlu dilakukan pada tahun berikutnya kepada perawat yang tidak mencapai kadar kepatuhan yang ditetapkan.
PD	Sediakan senarai nama perawat yang perlu dipantau iaitu sekurang-kurangnya 1/4 daripada jumlah perawat di setiap KP. Semua Pegawai Pergigian Lantikan Kontrak (PPLK) dan Juruterapi Pergigian Lantikan Baharu (JPLB) perlu didahulukan dalam senarai tersebut.
PPYM	Menyediakan papan tanda / notis pemberitahuan di kawasan KP yang boleh dilihat pesakit contohnya seperti di pintu bilik rawatan. Contoh pemberitahuan: "Pemantauan klinikal sedang dijalankan bagi meningkatkan kualiti perkhidmatan diberi".
Auditor	Rancang tarikh pemantauan yang akan dijalankan.
2. PEMANTAUAN KLINIKAL (BAHAGIAN A : KETEPATAN REKOD DAN PENGURUSAN KAD RAWATAN)	
Auditor	Pilih 20 kad rawatan dengan kedatangan baru secara rawak di kalangan pesakit luar dan / atau pelajar sekolah, bagi setiap perawat. Kad rawatan perlu disemak bersama PG 307 bagi pemantauan klinikal di sekolah. Semak dan lengkapkan Lampiran A – Borang Pemantauan Klinikal (Ketepatan Rekod & Pengurusan Kad Rawatan).
3. PEMANTAUAN KLINIKAL (BAHAGIAN B : PENYAMPAIAN DAN KESEMPURNAAN RAWATAN)	
Auditor	Pilih sekurang-kurangnya 3 orang pesakit secara rawak di kalangan pesakit luar dan / atau pelajar sekolah, bagi setiap perawat. Pesakit tidak semestinya dipilih di kalangan 20 kad rawatan yang dipantau di Bahagian A. Pastikan kriteria di bawah dipatuhi : - Ketepatan pencartaan MMI dan GIS •Bagi ketepatan pencartaan MMI dan GIS skor <i>percentage agreement</i> akan digunakan. Skor <i>percentage agreement</i> $\geq 75\%$ akan dikira sebagai tepat - Ketepatan Pelan Rawatan •Pelan rawatan perlu selari dengan diagnosis kes - Kriteria <i>Space Maintenance</i> (d):

	• <i>Space maintenance</i> ialah gigi susu yang ada karies (d) tetapi tidak boleh ditampal dan tidak dicabut kerana tiada kesakitan dan / atau tanda-tanda infeksi⁶ d. Rawatan Pencegahan Klinikal • Perawat mematuhi teknik aplikasi bagi FV, FS dan PRR sesuai dengan arahan pelaksanaan oleh pengeluar produk • Kesempurnaan FS dan PRR diperiksa menggunakan <i>probe</i> e. Tampalan • Kaviti adalah bebas karies • Bentuk pegangan dan rintangan yang sesuai • Ketepatan pemilihan bahan pergigian untuk restorasi • Oklusi restorasi yang sempurna • Titik sentuh restorasi yang sempurna • Pinggir restorasi yang sempurna (<i>no excess or deficient margin</i>) f. Penskaliran • Semua permukaan gigi bebas kalkulus • Nasihat mengenai penjagaan higin mulut (OHI) dan / atau pendidikan kesihatan pergigian (OHE) diberi g. Cabutan • Pengesahan gigi untuk dicabut mengikut SOP (mengesahkan dengan pesakit menggunakan cermin dan pengesahan melalui kad rawatan) • Teknik suntikan bius setempat (LA) yang betul dan berkesan • Cabutan menggunakan alat dan teknik yang betul • Kawalan pendarahan berkesan • Nasihat selepas cabutan diberi h. Kes Tidak Perlu Rawatan (TPR) dan Kes Selesai • Bagi pesakit yang tidak mempunyai sebarang masalah pergigian, pesakit diklasifikasikan sebagai kes Tidak Perlu Rawatan (TPR) manakala bagi pesakit yang sudah selesai kesemua rawatan yang terdapat di dalam pelan rawatan akan diklasifikasikan sebagai Kes Selesai. Lengkapkan Lampiran B – Borang Pemantauan Klinikal (Penyampaian dan Kesempurnaan Rawatan). Adakan sesi perbincangan bersama perawat setelah selesai sesi pemantauan klinikal dijalankan. TIDAK DIBENARKAN berbincang di hadapan pesakit.
4. PENEMUAN PEMANTAUAN KLINIKAL	
PPD / PPYM / PJP / JPK	Bagi perawat yang tidak mencapai kadar kepatuhan yang ditetapkan, tindakan susulan hendaklah dilaksanakan mengikut deskripsi kompetensi (rujuk 7.0).
5. PELAPORAN PEMANTAUAN KLINIKAL	
PD	Rekod penemuan pemantauan dan lengkapkan Lampiran C1 - Laporan Pemantauan Klinikal .

	Rekod hasil kompilasi Lampiran C1 - Laporan Pemantauan Klinik pada Lampiran C2 - Laporan Pencapaian Liputan Pemantauan Klinik .
	Hantar Lampiran C2 - Laporan Pencapaian Liputan Pemantauan Klinik kepada PN.
	Simpan hasil dapatan pemantauan klinikal daerah sebagai pangkalan data sekurang-kurangnya selama empat tahun.
PN	Rekod hasil kompilasi Lampiran C2 - Laporan Pencapaian Liputan Pemantauan Klinik di peringkat negeri.
	Hantar Lampiran C2 - Laporan Pencapaian Liputan Pemantauan Klinik kepada Cawangan Kualiti Kesihatan Pergigian, PKP KKM mengikut tempoh yang ditetapkan.

7.0 ANALISA DATA

PPD dan PPYM hendaklah mengenalpasti punca ketidakpatuhan dan merancang serta mengambil tindakan penambahbaikan. Perawat yang tidak mencapai kadar kepatuhan yang ditetapkan bagi salah satu atau kedua-dua aspek pemantauan klinikal perlu diambil tindakan susulan mengikut deskripsi kompetensi seperti berikut:

Deskripsi Kompetensi	Julat Skor Bahagian A	Julat Skor Bahagian B
Lemah	< 80%	< 70%
Sederhana	80% – 94%	70% – 84%
Baik	≥ 95%	≥ 85%

* Deskripsi Kompetensi & Julat Skor merujuk kepada *World Health Organization (WHO) Oral Health Surveys – Basic Methods (5th edition)*⁷ dan audit klinikal yang telah dijalankan di Johor.

Deskripsi Kompetensi		Kod Tindakan Susulan	Tindakan Susulan
Bahagian A	Bahagian B		
Lemah	Lemah	C	Pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM Pemantauan klinikal ulangan Latihan & kalibrasi semula
Lemah	Sederhana	B	Pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM Pemantauan klinikal ulangan
Lemah	Baik	B	Pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM Pemantauan klinikal ulangan
Sederhana	Lemah	C	Pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM Pemantauan klinikal ulangan Latihan & kalibrasi semula
Sederhana	Sederhana	B	Pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM Pemantauan klinikal ulangan

Sederhana	Baik	B	Pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM Pemantauan klinikal ulangan
Baik	Lemah	C	Pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM Pemantauan klinikal ulangan Latihan & kalibrasi semula
Baik	Sederhana	B	Pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM Pemantauan klinikal ulangan
Baik	Baik	A	Pemantauan sendiri

Mekanisma pemantauan spesifik oleh penyelia / PPYM adalah menggunakan borang pemantauan klinikal (Lampiran A & B) yang sama.

8.0 JAWATANKUASA PEMANTAUAN KLINIKAL

Berikut adalah ahli jawatankuasa pemantauan klinikal di pelbagai peringkat :

8.1 Peringkat Kebangsaan

- Penaung : Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian)
- Pengerusi : Pengarah Bahagian Amalan & Perkembangan Kesihatan Pergigian
- Ketua Penyelaras : Timbalan Pengarah Cawangan Kualiti, PKP
- Ahli Jawatankuasa : Ketua Penolong Pengarah Kanan / Ketua Penolong Pengarah di Cawangan Kualiti PKP

8.2 Peringkat Negeri

- Pengerusi : Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian)
- Ketua Penyelaras : Ketua Penolong Pengarah Kanan / Ketua Penolong Pengarah
- Ahli Jawatankuasa : 2 Pegawai Pergigian Daerah / Pakar Kesihatan Awam Pergigian
Pakar Pergigian Restoratif / Periodontik
Penyelia Juruterapi Pergigian

8.3 Peringkat Daerah / Kawasan / Bahagian

- Pengerusi : Pegawai Pergigian Daerah
- Ketua Penyelaras : Ketua Auditor Daerah
- Ahli Jawatankuasa : 2 Pegawai Pergigian Yang Menjaga
Pakar Pergigian Restoratif / Periodontik (jika ada)
Ketua Juruterapi Pergigian / Juruterapi Pergigian Kanan

9.0 PELAPORAN

Hasil pemantauan klinikal hendaklah dibentang dalam mesyuarat di peringkat **daerah, negeri dan kebangsaan**. Laporan pemantauan klinikal di peringkat negeri hendaklah dihantar ke Cawangan Kualiti Kesihatan Pergigian, PKP melalui **e-mel** selewat-lewatnya pada tarikh **30 November** bagi tahun semasa.

Pelaporan adalah dalam bentuk *softcopy* menggunakan :

- **Lampiran C2 - Laporan Pencapaian Liputan Pemantauan Klinikal** (*Microsoft Excel*)
- **Format Laporan Pemantauan Klinikal Peringkat Negeri** (*Microsoft Word*)

Kedua-dua pelaporan ini hendaklah disahkan dan dikemukakan melalui e-mel yang sama.

Pelaporan pemantauan ini mempunyai 3 format mengikut peringkat pelaporan iaitu:

- i. Laporan Pemantauan Klinikal Peringkat Daerah / Kawasan / Bahagian
- ii. Laporan Pemantauan Klinikal Peringkat Negeri
- iii. Laporan Pemantauan Klinikal Peringkat Kebangsaan

**FORMAT PEMBENTANGAN
LAPORAN PEMANTAUAN KLINIKAL
PERINGKAT DAERAH / KAWASAN / BAHAGIAN**

Daerah / Kawasan / Bahagian : _____

Tahun : _____

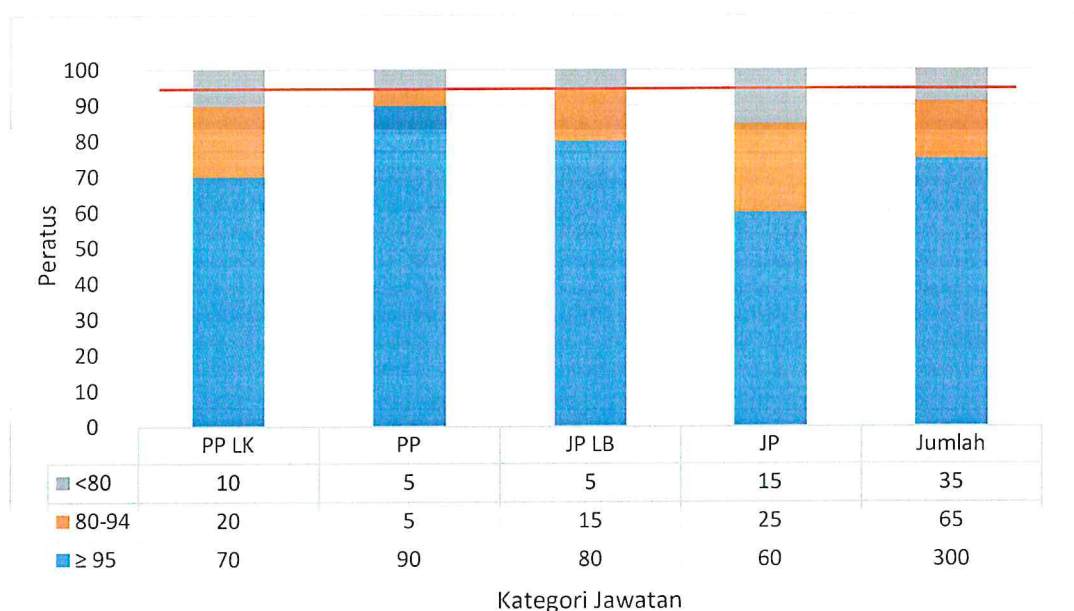
1. Pendahuluan

- 1.1 Terdapat buah klinik yang terlibat dalam pemantauan klinikal.
- 1.2 Jumlah sampel adalah dan jumlah perawat di daerah adalah
- 1.3 Kadar kepatuhan (Perawat lulus kedua-dua bahagian A & B) adalah%

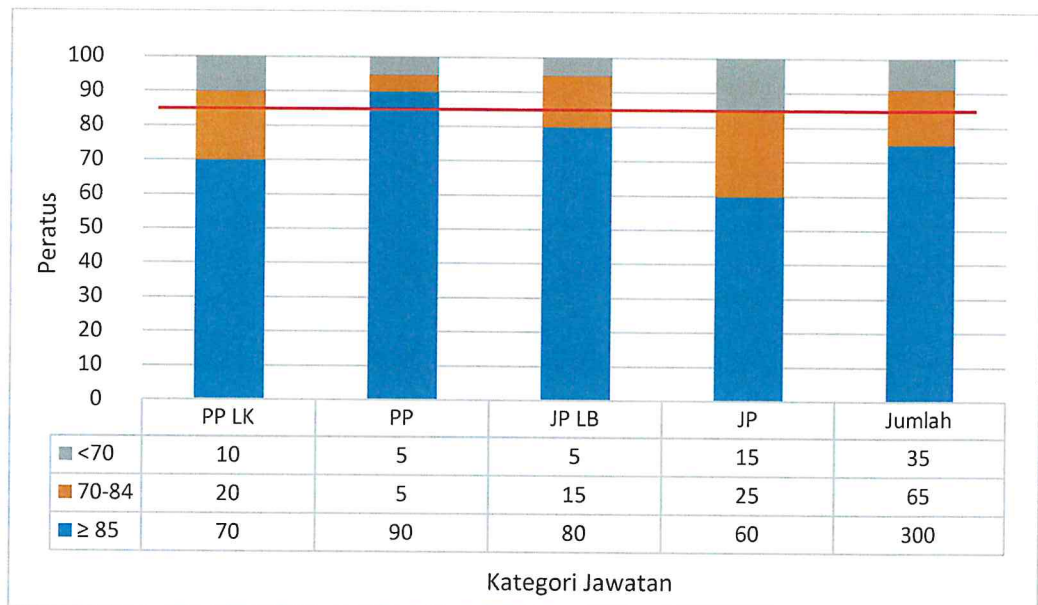
2. Senarai nama auditor di daerah

Bil.	Nama	Jawatan & Gred	Tempat bertugas

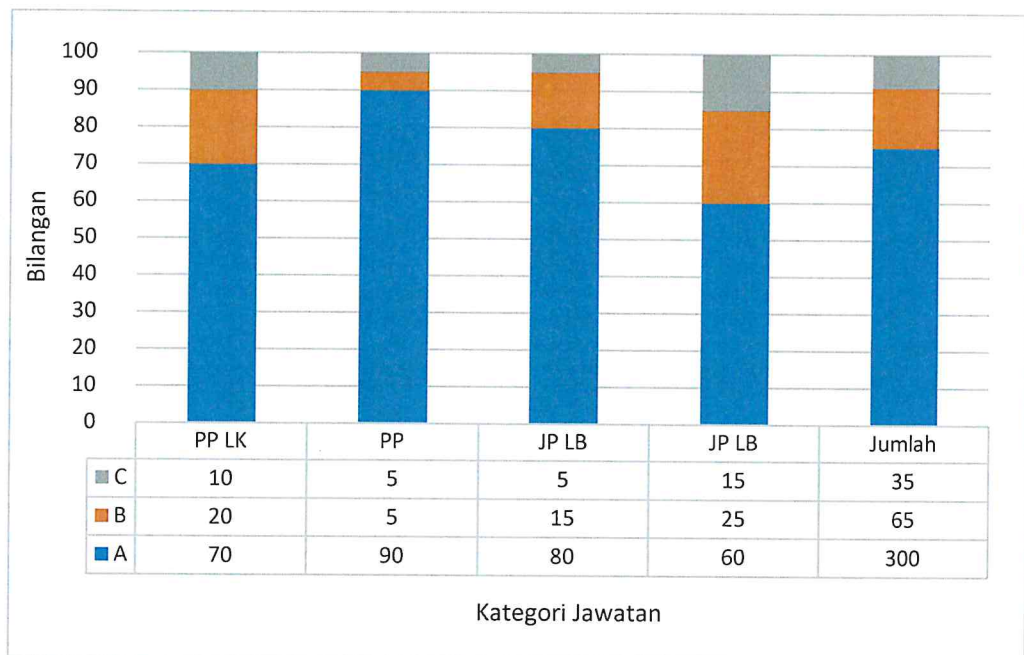
3. Graf pencapaian pemantauan klinikal (*contoh)

Rajah 1 : Tahap Kompetensi bagi Ketepatan Rekod & Pengurusan Kad Rawatan

Rajah 2 : Tahap Kompetensi bagi Penyampaian dan Kesempurnaan Rawatan

Rajah 3 : Bilangan kod tindakan susulan yang diambil mengikut kategori jawatan

4. Laporan ketidakpatuhan

ISU	TINDAKAN

5. Rumusan

.....

.....

**FORMAT PEMBENTANGAN
LAPORAN PEMANTAUAN KLINIKAL
PERINGKAT NEGERI**

Negeri : _____
Tahun : _____

1. Pendahuluan

- 1.1 Terdapat buah klinik yang terlibat dalam pemantauan klinikal.
- 1.2 Jumlah sampel adalah (Jumlah perawat di negeri adalah)
- 1.3 Kadar kepatuhan (Perawat lulus kedua-dua bahagian A & B) adalah%

2. Senarai nama Penyelaras Pemantauan Klinikal Daerah

Bil.	Nama Penyelaras Daerah	Jawatan & Gred	Tempat bertugas	E-mel	No.tel bimbit

3. Senarai nama auditor dan tarikh pemantauan klinikal

Bil.	Nama Auditor	Klinik yang dipantau	Tarikh pemantauan

4. Graf pencapaian pemantauan klinikal (*contoh)

5. Laporan ketidakpatuhan

6. Rumusan

*Perkara 4, 5 dan 6 adalah seperti di perkara 3, 4 dan 5 di muka surat 13 dan 14

**FORMAT PEMBENTANGAN
LAPORAN PEMANTAUAN KLINIKAL
PERINGKAT KEBANGSAAN
Tahun : _____**

1. Pendahuluan

- 1.1 Terdapat buah klinik yang terlibat dalam pemantauan klinikal.
- 1.2 Jumlah sampel adalah (Jumlah perawat di Malaysia adalah.....)
- 1.3 Kadar kepatuhan (Perawat lulus kedua-dua bahagian A & B) adalah%

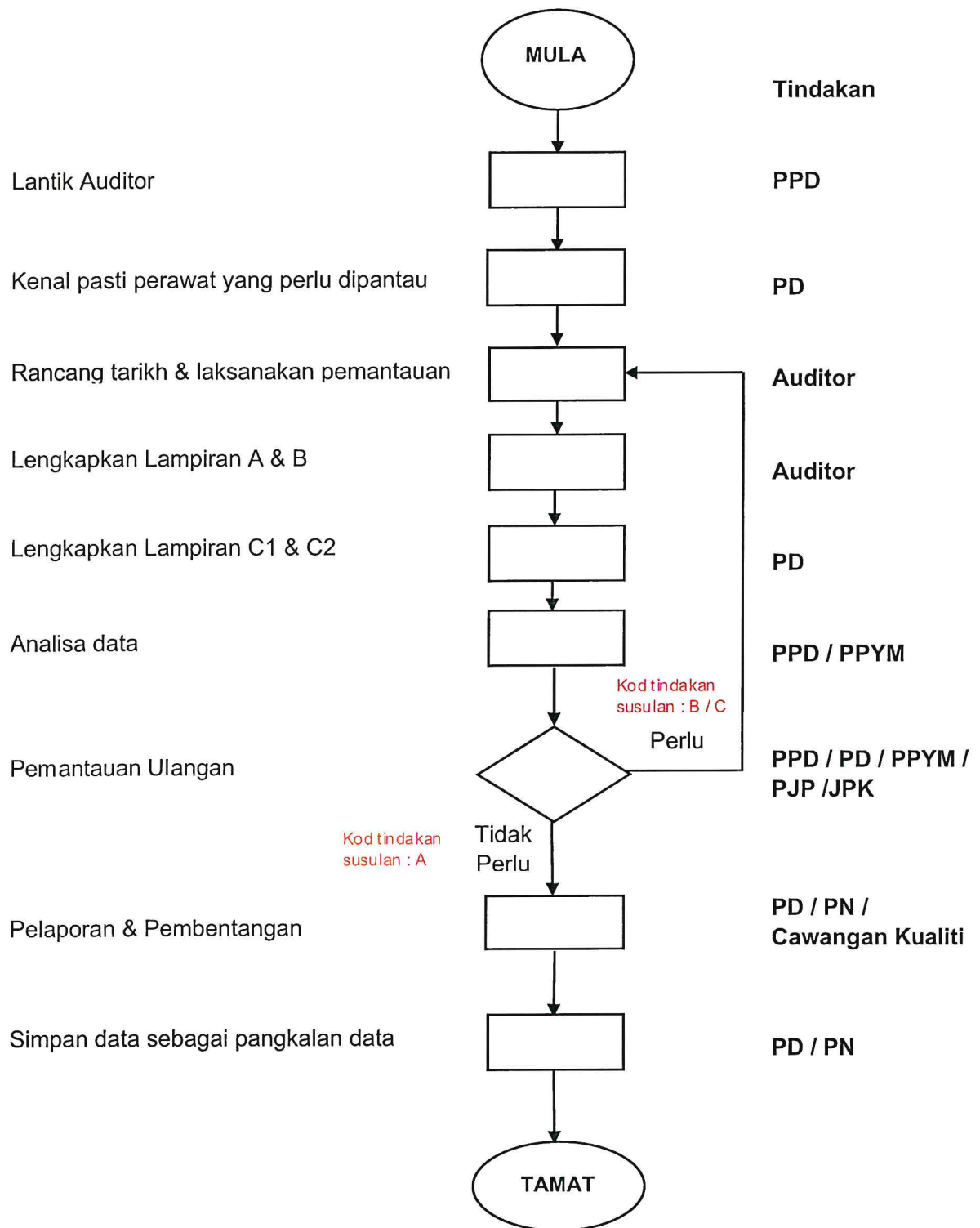
2. Senarai nama Penyelaras Pemantauan Klinikal Negeri

Bil.	Nama	Jawatan & Gred	Tempat bertugas	E-mel	No.tel bimbit

- 3. **Graf pencapaian pemantauan klinikal (*contoh)**
- 4. **Laporan ketidakpatuhan**
- 5. **Rumusan**

*Perkara 3, 4 dan 5 adalah seperti di perkara 3, 4 dan 5 di muka surat 13 dan 14

10.0 CARTA ALIR

11.0 RUJUKAN

1. Prosedur Operasi Piawai Rawatan Asas Pergigian Program Kesihatan Pergigian, Kementerian Kesihatan Malaysia MOH/K/GIG/5-2020(GU)2020
2. Panduan Mengisi Kad Rawatan Pergigian LP8 2019 Secara Manual 2020
3. *Protocol for Training of Trainers : Pilot Implementation of Early Caries Detection and Management in the Oral Health Programme 2016*
4. *Standardization and Calibration on Gingival Index for Schoolchildren – Protocol For Training of Trainers August MOH/K/GIG/10-2014(GU)2013*
5. Dewan Bahasa dan Pustaka: <https://prpm.dbp.gov.my/cari1?keyword=kompeten>
6. Panduan dan Definisi (Glosari) Bagi Buku Panduan dan Arahan – Sistem Pengurusan Maklumat Kesihatan Pergigian Primer 2021
7. *World Oral Health (WHO) Oral Health Surveys – Basic Methods (5th Edition) 2013*
8. *Clinical Audit Handbook Published by: Kedah State Health Department, (Jabatan Kesihatan Negeri Kedah) October 2016*
9. *Management of Periodontal Conditions in Primary Oral Healthcare Clinics MOH/K/GIG/3-2018(GU)2018*

12.0 LAMPIRAN

LAMPIRAN A

Lampiran A

BORANG PEMANTAUAN KLINIKAL (KETEPATAN REKOD DAN PENGURUSAN KAD RAWATAN)

Nama Perawat	:		Nama Klinik	:	
Jawatan	:		Nama Auditor	:	
Tarikh	:			:	

Kod di LP8	Variabel	KAD RAWATAN																			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	Maklumat Pesakit																				
B	i. Perubatan																				
	ii. Pergigian																				
D	Sapuan Fluorida (FV)																				
E	Program Pencegahan dan Intervensi																				
F	i. Lesi mulut																				
	ii. Dentur																				
	iii. Skor plak																				
	iv. Periodonium Skor GIS (LP8 - 1) / Skor BPE (LP8 - 2)																				
	v. Perlu Penskaleran																				
	vi. Pencartaan gigi																				
	vii. Bilangan gigi (Skor dft / DMFX)																				
	viii. Status Oral (MBK,BK,MBG,TPR,TSL)																				
G	Tabiat Berisiko																				
H	Penilaian Risiko Karies																				
	i. Tekanan darah & kadar nadi																				
I	ii. Diagnosis																				
	iii. Pelan Rawatan																				
	iv. Kebenaran Rawatan																				
	v. Kebenaran Rawatan Tambahan																				
	vi. Tandatangan dan Nama Perawat																				
	vii. Nota Caj Rawatan																				

Kod skor diisi sebagai	
0	: Tidak Lengkap
1	: Lengkap
TB	: Tidak Berkaitan

PENGIRAAN SKOR																					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
KAD RAWATAN																					
N (Jumlah skor)																					
D (Jumlah variabel diperiksa)																					
Peratus skor																					
(N/D) x 100																					
PURATA SKOR																					

LAMPIRAN B

Lampiran B

BORANG PEMANTAUAN KLINIKAL (PENYAMPAIAN DAN KESEMPURNAAN RAWATAN)

Nama Perawat : _____
 Jawatan : _____
 Nama Klinik : _____
 Nama Auditor : _____

KATEGORI	NO.	VARIABEL Tandakan 0 : Tidak Tepat 1: Tepat	PESAKIT		
			PERTAMA	KEDUA	KETIGA
			Tarikh : Mula : Tamat :	Tarikh : Mula : Tamat :	Tarikh : Mula : Tamat :
Pencartaan & Pelan rawatan	1	Pencartaan MMI (Percentage Agreement $\geq 75\%$)			
	2	Pencartaan GIS (Percentage Agreement $\geq 75\%$)			
	3	Kelepatan pelan rawatan			
	4	Pemilihan kes <i>Space Maintenance</i>			
Rawatan Pencegahan Klinik	5	a. Teknik aplikasi (eg : Kawalan lembapan, teknik aplikasi)			
	6	b. Kesempurnaan kes PRR / FS / FV			
Rawatan Tampalan	7	a. Penyediaan kaviti			
	8	b. Pemilihan bahan pergigian			
	9	c. Perapian : i. Titik sentuh			
	10	ii. Oklusi			
	11	iii. Margin			
Rawatan Penskaloran	12	a. Kesempurnaan (Bebas kalkulus)			
	13	b. OHI / OHE diberi			
Rawatan Cabutan	14	a. Pengesahan gigi untuk dicabut			
	15	b. Teknik suntikan LA / Topical LA			
	16	c. Teknik cabutan			
	17	d. Kawalan pendarahan berkesan			
	18	e. Nasihat selepas cabutan diberi			
Kes Selesai	19	Indikasi yang tepat			
Kes Tidak Perlu Rawatan	20	Indikasi yang tepat			
CATATAN					

* Tandakan TB pada variabel yang tidak dipantau

PENGIRAAN SKOR			
PESAKIT	PERTAMA	KEDUA	KETIGA
N (Jumlah skor)			
D (Jumlah variabel diperiksa)			
Peratus skor (N/D) x 100	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
PURATA SKOR	#DIV/0!		

[illegible]

LAPORAN PENCAPAIAN LIPUTAN PEMANTAUAN KLINIKAL
(Pantauan Peringkat Daerah / Negeri / Program Kesihatan Pergigian)

Daerah:
Negeri:

Kategori Perawat	Jumlah (D)	Bahagian A						Bahagian B						Tindakan susulan yang telah dilaksanakan					
		<80%		80-94%		≥ 95%		<70%		70-84%		≥ 85%		C		B		A	
		Blangan	%	Blangan	%	Blangan	%	Blangan	%	Blangan	%	Blangan	%	Blangan	%	Blangan	%	Blangan	%
Pegawai Pergigian Lanjutan Kontrak																			
Pegawai Pergigian Lanjutan Tetap																			
Juruterapi Pergigian Lanjutan Baharu																			
Juruterapi Pergigian																			
Jumlah Perawat																			

LAMPIRAN E

BORANG PENCARTAAN KALIBRASI MMI & GIS

Nama Klinik : _____
 Nama Pesakit : _____
 RN : _____
 Nama Perawat : _____
 Jawatan : _____
 Nama Auditor : _____

MMI

				55	54	53	52	51		61	62	63	64	65			
	18	17	16	15	14	13	12	11		21	22	23	24	25	26	27	28
Auditor																	
Auditee																	

				85	84	83	82	81		71	72	73	74	75			
	48	47	46	45	44	43	42	41		31	32	33	34	35	36	37	38
Auditor																	
Auditee																	

		Auditor			
		0	E	7	8
Auditee	0				
	E				
	7				
	8				

GIS

	16 Buccal	11 Labial	26 Buccal	36 Lingual	31 Labial	31 Lingual	46 Lingual
Auditor							
Auditee							

		Auditor			
		0	1	2	3
Auditee	0				
	1				
	2				
	3				

PENGHARGAAN

Program Kesihatan Pergigian merakamkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai yang terlibat dalam penerbitan buku Panduan Pemantauan Klinikal edisi pertama:

Penaung:

Dr. Noormi binti Othman
Pengarah Kanan (Kesihatan Pergigian)
Kementerian Kesihatan Malaysia

Dr. Doreyat bin Jemun (sehingga 29 Mac 2020)

Penasihat:

Dr. Fauziah binti Ahmad
Pengarah
Bahagian Amalan dan Perkembangan Kesihatan Pergigian

Dr. Mazlina binti Mat Desa (sehingga 26 Mei 2022)

Pengerusi:

Dr. Sheila Rani a/p Ramalingam
Timbalan Pengarah
Cawangan Kualiti Kesihatan Pergigian

Dr. Leslie Sushilkumar a/l Geoffrey (sehingga 25 November 2020)

Ahli Jawatankuasa Kerja:

1. Dr. Nama Bibi Saerah binti Abd Karim (sehingga 10 April 2022)
2. Dr. Farehah binti Othman (sehingga 24 Februari 2022)
3. Dr. Rusli bin Ismail
4. Dr. Syed Nasir bin Syed Alwi (sehingga 25 Mei 2021)
5. Dr. Nurrul Ashikin binti Abdullah
6. Datin Dr. Nazita binti Yaacob
7. Dr. Ah Khaliludin bin Hussain (sehingga 8 Januari 2021)
8. Dr. Noraziyah binti Abdul Aziz

Sekretariat (Program Kesihatan Pergigian):

1. Datin Dr. Norinah binti Mustapha (sehingga Disember 2020)
2. Dr. Nurul Aliya binti Norain
3. Dr. Yap Chia Wei
4. Dr. Norhazimah binti Khairuddin
5. Dr. Siti Sarah Soraya binti Mohamad (sehingga Oktober 2021)
6. Dr. Siti Nur Baiduri binti Mohd Jaini (sehingga September 2020)
7. Pn. Siti Aisyah binti Jaafar